P9_TA(2022)0350

Репресиите срещу медиите в Мианмар/Бирма, по-специално случаите на Хтет Хтет Кхине, Ситху Аунг Минт и Найин Найин Айе

Резолюция на Европейския парламент от 6 октомври 2022 г. относно потъпкването на свободата на медиите в Мианмар/Бирма, по-специално случаите на Хтет Хтет Кхине, Ситху Аунг Минт и Найин Найин Айе (2022/2857(RSP))

(2023/C 132/09)

Европейският парламент,

— като взе предвид предишните си резолюции относно Мианмар/Бирма ,

— като взе предвид Решение (ОВППС) 2022/243 на Съвета от 21 февруари 2022 г. за изменение на Решение 2013/184/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на положението в Мианмар/Бирма, с което се налага четвърти кръг от санкции с оглед на продължаващото тежко положение и засилването на нарушенията на правата на човека в Мианмар/Бирма ([1]),

— като взе предвид член 10 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, който утвърждава правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация,

— като взе предвид устната оценка на положението по отношение на правата на човека в Мианмар/Бирма, направена на 26 септември 2022 г. от изпълняващия длъжността върховен комисар на ООН по правата на човека пред Съвета на ООН по правата на човека, в която той представя актуална информация,

— като взе предвид изявлението от 29 септември 2022 г. на говорителя на Европейската служба за външна дейност относно неотдавнашната осъдителна присъда срещу държавния съветник г-жа Аун Сан Су Чи,

— като взе предвид раздел 505, буква а) от Наказателния кодекс на Мианмар/Бирма,

— като взе предвид Консенсуса от пет точки на Асоциацията на народите от Югоизточна Азия от 24 април 2021 г.,

— като взе предвид член 19 от Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 г.,

— като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права от 1966 г. относно свободата на мнение и изразяване,

— като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че на 1 февруари 2021 г. военната хунта на Мианмар/Бирма, известна като „Татмадау“, придоби властта незаконно и отстрани насилствено законните органи;

Б. като има предвид, че през август 2021 г. главнокомандващият военната хунта Мин Аун Хлайн обяви, че се самоназначава за министър-председател и че извънредното положение ще бъде продължено до август 2023 г.;

В. като има предвид, че след военния преврат законният президент Уин Минт и държавният съветник Аун Сан Су Чи са задържани по редица неоснователни и политически мотивирани обвинения и вече са осъдени на няколко години затвор и трудови лагери; като има предвид, че ако бъде призната за виновна по всичките 11 обвинения, повдигнати срещу нея, държавният съветник Аун Сан Су Чи може да бъде осъдена на максимално 102 години лишаване от свобода;

Г. като има предвид, че след преврата от 1 февруари 2021 г. над 15 500 души са били арестувани, а над 2 300 убити от хунтата, включително най-малко 188 деца;

Д. като има предвид, че след военния преврат военният режим продължава да подкопава свободата на медиите и да нарушава правата на човека на журналистите в страната; като има предвид, че в световния индекс за свобода на медиите на организацията „Репортери без граници“ за 2022 г. Мианмар/Бирма се нарежда на 176-то място от 180 страни; като има предвид, че военните органи на Мианмар/Бирма ограничават достъпа до социалните медии, до интернет и други независими източници на информация;

([1]) ОВ L 40, 21.2.2022 г., стр. 28.

Четвъртък, 6 октомври 2002 г.

Е. като има предвид, че на 14 февруари 2021 г. Татмадау въведе промени в Наказателния кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс, които се превърнаха в основни правни разпоредби, използвани за повдигане на обвинения срещу журналисти, студентски лидери, държавни служители и други лица, които се противопоставят на военния режим; като има предвид, че нововъведеният раздел 505, буква а) от Наказателния кодекс, който забранява всяването на страх, разпространяването на невярна информация и подбуждането към престъпление срещу служител на правителството, които се наказват с лишаване от свобода до три години, се използва от военните, наред с другото, за повдигане на наказателни обвинения срещу журналисти; като има предвид, че военните съдилища в Мианмар/Бирма водят съдебни процеси при закрити врата;

Ж. като има предвид, че от преврата през 2021 г. насам хунтата забранява медиите, отразяващи действията на военните, или ги принуждава да напуснат Мианмар/Бирма; като има предвид, че много от забранените медии изиграха основна роля в отразяването на положението в Мианмар/Бирма; като има предвид, че народът на Мианмар/Бирма и диаспората разчитат в голяма степен на тези медии;

З. като има предвид, че най-малко четирима журналисти са убити, в т.ч. фотографите Со Наин и Айе Чжо, като и двамата са починали в затвора, след като, както се твърди, са били изтезавани, както и местният редактор Пу Туидем, за който се съобщава, че е бил екзекутиран от военните по бързата процедура, след като е бил използван като жив щит; като има предвид, че има множество съобщения за изтезания и злоупотреби;

И. като има предвид, че превратът от февруари 2021 г. беше последван от вълна от арести на журналисти; като има предвид, че най-малко 140 журналисти са били арестувани, че понастоящем 53 представители на медиите са задържани в затворите на Мианмар/Бирма и почти 25 журналисти са били осъдени след военния преврат; като има предвид, че Мианмар/Бирма заема второ място в света по брой на журналисти в затвора;

Й. като има предвид, че журналистите Хтет Хтет Кхине и Ситху Аунг Минт бяха арестувани през август 2021 г., шест месеца след преврата;

К. като има предвид, че на 27 септември 2022 г. Хтет Хтет Кхине, репортер на свободна практика в BBC Media Action, беше осъден на три години лишаване от свобода с полагане на тежък труд; като има предвид, че на 15 септември 2022 г. Хтет Хтет Кхине вече беше получил първата си присъда от три години лишаване от свобода с полагане на тежък труд за предполагаемо нарушение на раздел 505, буква а) от Наказателния кодекс, който инкриминира подбудителството и разпространението на невярна информация;

Л. като има предвид, че Ситху Аун Минт все още очаква съдебен процес по обвинения в „подбудителство“ и „подстрекателство към бунт“ за статии, в които подлага на критика военните сили на Мианмар/Бирма, като е възможно да получи обща присъда от 23 години лишаване от свобода; като има предвид, че здравето на Ситху Аун Минт се влошава, а затворническите органи му отказват медицинска помощ;

М. като има предвид, че на 14 юли 2022 г. Найин Найин Айе, журналист на свободна практика, известен също под псевдонима Мабел, беше осъден от военен съд в затвора „Инсейн“ в Янгон; като има предвид, че Найин Найин Айе беше осъден на три години лишаване от свобода по обвинения във „всяване на страх, разпространяване на невярна информация и подбуждане към престъпление срещу служител на правителството“ съгласно раздел 505, буква а) от Наказателния кодекс; като има предвид, че от преврата през 2021 г. насам Найин Найин Айе е 24-ият журналист, получил присъда лишаване от свобода;

Н. като има предвид, че на 1 август 2022 г. журналистът на свободна практика Маун Маун Мьо беше осъден на шест години лишаване от свобода по обвинение в тероризъм за предполагаемо притежаване на снимки и интервюта с членове на „Отбранителните сили на народа“, множество бунтовнически групировки, които се борят срещу военното правителство на Мианмар/Бирма;

О. като има предвид, че на 7 юли 2022 г. съд осъди Аун Сан Лин, журналист за „Демократичен Глас на Бирма“, на шест години лишаване от свобода с полагане на тежък труд за подбудителство и разпространение на „невярна информация“, след като публикува репортаж, в който се твърди, че военните са извършили умишлени палежи на домовете на трима поддръжници на Националната лига за демокрация, свалена при преврата, в община Уетлет;

П. като има предвид, че през юли военният режим на Мианмар/Бирма възобнови смъртното наказание, за да екзекутира бившия член на парламента Пьо Зейя Тхо, видния активист Чжо Мин Ю, известен като „Ко Джими“, както и Аун Тхура Зо и Хла Мьо Аун; като има предвид, че заместник-председателят на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност категорично осъди „тези политически мотивирани екзекуции, които представляват още една стъпка към пълното унищожаване на принципите на правовата държава и допълнително грубо нарушение на правата на човека в Мианмар/Бирма“;

Р. като има предвид, че условията на задържане, за които са документирани побои и насилие, основано на пола, будят сериозна загриженост за безопасността и благосъстоянието на задържаните;

С. като има предвид, че военните водят ожесточена война срещу етническите малцинства, както и че убиват множество цивилни лица и принуждават милиони хора да бягат, за да търсят убежище; като има предвид, че неотдавна военни хеликоптери обстрелваха начално училище в областта Сагайн, при което бяха убити най-малко шестима възрастни и седем деца; като има предвид, че според неотдавнашно изявление на назначения от ООН независим експерт по правата на човека Том Андрюс условията „са се влошили и са станали ужасяващи за безброй невинни хора в Мианмар/Бирма“;

Т. като има предвид, че хунтата в Мианмар/Бирма отказва да разследва сериозно нарушенията на правата на човека срещу общността рохингия и да потърси отговорност от извършителите; като има предвид, че най-висшите военни фигури, които са организирали нападенията срещу общността рохингия, все още са на поста си; като има предвид, че органите отказват да си сътрудничат с механизмите на ООН; като има предвид, че безнаказаността е дълбоко вкоренена в политическата и правната система на Мианмар/Бирма;

У. като има предвид, че Русия и Китай положиха много политически, военни и икономически усилия за легитимиране на хунтата; като има предвид, че Русия и военната хунта на Мианмар/Бирма наскоро подписаха пътна карта за сътрудничество в областта на използването на ядрената енергия за мирни цели за периода 2022 — 2023 г.; като има предвид, че като най-големи доставчици на оръжие за страната, Москва и Пекин имат връзки с въоръжените сили на Мианмар/Бирма; като има предвид, че двете държави многократно са блокирали опитите за постигане на съгласие по декларации на Съвета за сигурност на ООН за положението в Мианмар/Бирма,

Ф. като има предвид, че на 24 април 2021 г. военната хунта се споразумя с лидерите на Асоциацията на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН) за Консенсус от пет точки, чиято първа стъпка беше незабавното прекратяване на насилието в страната;

1. решително осъжда насилственото и незаконно управление на военната хунта в Мианмар/Бирма и опитите ѝ да подкопае силната привързаност на народа на Мианмар/Бирма към демокрацията, като се има предвид, че хунтата се основава на незаконен преврат срещу цивилното правителство и е предизвикала особено тревожна хуманитарна ситуация и криза с правата на човека в страната, характеризираща се с широко разпространена безнаказаност; решително осъжда всички видове преследване на независими журналисти;

2. призовава за незабавно прекратяване на незаконното извънредно положение в страната, за възстановяване на гражданското правителство, за връщане към пътя към демокрация и за бързо възобновяване на дейността на парламента с участието на всички негови избрани представители; подкрепя усилията на правителството на националното единство за постигане на мирно и демократично бъдеще;

3. призовава военната хунта безусловно да освободи президента Уин Минт, държавния съветник Аун Сан Су Чжи и всички останали, които са били арестувани въз основа на неоснователни обвинения, да предаде властта на законните органи, да зачита принципите на правовата държава и свободата на медиите и незабавно да сложи край на военните нападения, въздушните удари и насилието срещу населението на Мианмар;

4. настоятелно призовава военната хунта да оттегли всички политически мотивирани обвинения срещу представители на пресата и медиите и безусловно да освободи всички несправедливо задържани журналисти, включително Хтет Хтет Кхине, Ситху Аун Минт, Найин Найин Айе, Маун Маун Мьо, Тхурин Чжо, Хантхар Найин, Тхан Хтике Аун, Йе Йинт Тун, Ту Ту Тха, Со Ярзар Тун и Аун Сан Лин; призовава хунтата да предостави необходимите медицински грижи на Ситху Аун Минт, чието здравословно състояние е повод за сериозно безпокойство;

5. осъжда репресиите срещу работниците и отричането на правото на стачка; осъжда всички дружества и търговски марки, които пряко или косвено са предоставяли или предоставят подкрепа на военните сили и на полицията, които потискат и издават заповеди за арест срещу профсъюзни лидери;

6. настоятелно призовава военната хунта незабавно да прекрати злоупотребите си, включително произволните арести и задържанията, изтезанията, сексуалното насилие и други форми на малтретиране, както и несправедливите съдебни процеси срещу журналисти и представители на медиите; подчертава, че адвокатите, защитниците на правата на човека и членовете на семейството следва да получат ефективен достъп, за да могат да посещават задържаните лица; подчертава, че всяка смърт по време на задържане следва да бъде съобщена незабавно на семейството на съответното лице, че следва да бъде предоставена подходяща документация, че останките на починалото лице следва да бъдат предадени на близките и че лицата, отговорни за злоупотреби, следва да бъдат подведени под отговорност; призовава за провеждане на независими международни разследвания на всички твърдения за изтезания и малтретиране, както и за подвеждане под отговорност на отговорните лица; подчертава, че никога не следва да се допуска предполагаема информация, получена в резултат от изтезания и малтретиране, да се използва като доказателство при съдебни производства;

7. настоятелно подчертава, че свободата на медиите е жизненоважна за ефективното функциониране на свободните и демократични общества и е от съществено значение за защитата на всички други права на човека и основни свободи; като има предвид, че журналистите се нуждаят от безопасна среда, в която да извършват своята независима работа;

8. призовава правителството на националното единство да изрази ясно позицията си относно статута на общността рохингия, по-специално относно правото им на гражданство и равно признаване като етническа група на Мианмар/Бирма и правото им на завръщане в страната;

9. призовава Комисията и държавите членки да продължат да подкрепят работата на защитниците на правата на човека в Мианмар/Бирма; призовава делегацията на ЕС в Мианмар/Бирма и посолствата на държавите членки да следят отблизо случаите на журналисти, които понастоящем са задържани и лишени от свобода, както и ситуацията на политическите лидери и други лица; насърчава представителите на делегацията на ЕС и на държавите членки в Мианмар/Бирма да присъстват на съдебните процеси срещу журналисти, представители на медиите, блогъри и защитници на правата на човека

Четвъртък, 6 октомври 2002 г.

в страната винаги когато има достъп до съдебните зали; призовава дипломатическите мисии и международните донори да предложат подкрепа и евентуална закрила на защитниците на правата на човека и представителите на медиите, изложени на риск от преследване, включително чрез предоставяне на сигурно убежище в посолствата и чрез издаване на спешни визи на лицата, които се нуждаят от закрила;

10. призовава Комисията или да докаже, че схемата „Всичко освен оръжие“ по никакъв начин не облагодетелства хунтата, или временно да се оттегли от този механизъм;

11. призовава ЕС и неговите държави членки да засилят международната помощ, проектите за развитие или финансовата помощ за Мианмар/Бирма и да гарантират, че това не облагодетелства военните и не допринася за повече нарушения на правата на човека; призовава за предоставяне на трансгранична хуманитарна помощ и пряка подкрепа за местните организации на гражданското общество, по-специално етническите организации;

12. посреща със задоволство санкциите, наложени от Съвета срещу членовете на въоръжените сили на Мианмар (Татмадау) и техните предприятия; призовава заместник-председателя/върховен представител, държавите членки и Комисията да въведат допълнителни целенасочени санкции срещу лицата, отговорни за най-тежките нарушения на правата на човека в страната; призовава Съвета да добави търговците на оръжие Наин Хтут Аун, Аун Хлайн Оо и Сит Таин Аун към списъка на лицата, срещу които се прилагат санкции, заради ролята им в предоставянето на оръжие и оборудване на военния режим; призовава Комисията да разгледа възможността за прилагане на всички необходими санкции срещу режима в Мианмар/Бирма; призовава да се предприемат необходимите стъпки, за да се гарантира, че тези санкции не засягат по неблагоприятен начин работниците и населението като цяло;

13. изразява загриженост относно дерогациите от санкциите, които позволяват на операторите да извършват финансови сделки с енергийното дружество Myanma Oil and Gas Enterprise; призовава за по-добра международна координация на санкциите, включително координация с регионалните партньори;

14. настоятелно призовава Съвета да включи Държавния административен съвет като образувание в допълнение към отделните му членове в списъка на физическите и юридическите лица, образуванията и органите, подлежащи на ограничителни мерки, за да се гарантира, че всички образувания под контрола на Държавния административен съвет са съответно включени в списъка и че е забранено финансови потоци от Европейския съюз да бъдат насочени към тях;

15. подчертава, че местните и многонационалните предприятия, извършващи дейност в Мианмар/Бирма, трябва да зачитат правата на човека и да престанат да дават възможности на извършителите на злоупотреби; във връзка с това настоятелно призовава установените в ЕС предприятия да гарантират, че не поддържат връзки със силите за сигурност на Мианмар/Бирма, с техни отделни членове или с образувания, притежавани или контролирани от тях, и че не допринасят пряко или косвено за репресиите на военните срещу демокрацията и правата на човека; призовава предприятията, установени в ЕС, включително холдинговите и дъщерните дружества, своевременно да прекратят всякакви отношения с дружествата, свързани с военните сили; призовава Комисията и държавите членки да направят оценка и да приемат подходящи мерки за установяване, предотвратяване, прекратяване, смекчаване и отстраняване на потенциални или действителни нарушения на правата на човека в Мианмар/Бирма, които предприятията, извършващи дейност в Европейския съюз, биха могли да причинят, за които те биха могли да допринесат или с които те биха могли да бъдат пряко свързани, с оглед на настоящото положение; призовава Комисията и държавите членки да въведат засилени и специфични задължения за надлежна проверка за предприятията, извършващи дейност във високорискови зони, в предложената директива относно корпоративната надлежна проверка относно устойчивостта, включително в районите, засегнати от конфликти, и зоните, които са чувствителни от гледна точка на околната среда;

16. призовава държавите членки и асоциираните държави да поддържатембаргото върху преките и непреките доставки, продажби и трансфер, включително транзит, транспорт и посредничество, на всички видове оръжия, боеприпаси и друго военно оборудване и системи за сигурност и наблюдение, както и върху предоставянето на обучения, поддръжка и друга военна помощ и помощ в областта на сигурността; подчертава необходимостта от допълнително разследване на положението от Международния наказателен съд;

17. настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат натиска върху Съвета за сигурност на ООН за договаряне на категоричен проект на резолюция за въвеждане на всеобхватно световно оръжейно ембарго срещу Мианмар/Бирма;

18. насърчава специалния докладчик на ООН за правата на човека в Мианмар/Бирма да продължи да повдига въпроса за преследването на журналисти и да предприеме действия за прекратяване на тази тревожна тенденция; призовава ООН да включи нарушенията на свободата на медиите в обхвата на своя независим механизъм за разследване по отношение на Мианмар и да насърчава всяка възможна инициатива за санкциониране на военния режим и за търсене на отговорност от лицата, отговорни за ужасяващите нарушения на правата на човека, които понастоящем се извършват в страната;

19. призовава ЕС и държавите членки да проучат всички възможности за правосъдие и търсене на отговорност за тежките международни престъпления, извършени от силите за сигурност, включително престъпленията против човечеството, извършени след превратa, както и престъпленията против човечеството, военните престъпления и актовете на геноцид, извършвани в Рахин и други етнически региони в продължение на десетилетия, като подкрепят идеята Съветът за сигурност да сезира Международния наказателен съд във връзка с тази ситуация;

20. осъжда екзекуцията на членове на опозицията и отново категорично осъжда смъртното наказание;

21. настоятелно призовава военната хунта да отмени всяко законодателство, което би могло да застраши свободата на медиите, и да сложи край на възпрепятстването на правото на хората в Мианмар/Бирма на свобода на изразяване на мнение както онлайн, така и офлайн, което включва свободата да се търси, получава и разпространява информация;

22. отбелязва, че Консенсусът от пет точки не е довел до никакви резултати, и призовава АСЕАН да признае, че хунтата на Мин Аун Хлайн не е надежден партньор; настоятелно призовава АСЕАН и нейните членове да договорят с правителството на националното единство ново споразумение относно кризата в Мианмар/Бирма и да осигурят към това ново споразумение механизми за правоприлагане с оглед на постигането на устойчиво и демократично решение на кризата в бъдеще;

23. осъжда Русия и Китай за това, че са предоставили политическа, икономическа и военна подкрепа на хунтата в Мианмар;

24. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Дува Лаши Ла, временно изпълняващ длъжността президент, и правителството на националното единство на Мианмар/Бирма, на Комитета, представляващ парламента (Пидаунгсу Хлутто), на държавния съветник на Мианмар, на въоръжените сили на Мианмар/Бирма (Татмадау), на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Комисията, на Съвета, на правителствата и парламентите на държавите членки, на държавите — членки на Асоциацията на народите от Югоизточна Азия, на генералния секретар на Асоциацията на народите от Югоизточна Азия, на Междуправителствената комисия по правата на човека към Асоциацията на народите от Югоизточна Азия и на генералния секретар на ООН.